

POSTANOWIENIE

Dnia 21 sierpnia 2008 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Barbara Myszka (przewodniczący)

SSN Jan Górski

SSN Antoni Górski (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa M. K., Z. K. i J. K.

przeciwko (...) Zakładowi Ubezpieczeń SA w W. Oddziałowi Okręgowemu w L.

o odszkodowanie,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 21 sierpnia 2008 r.,

zażalenia powódki M. K. na postanowienie Sądu Apelacyjnego z dnia 7 maja 2008 r.,

sygn. akt I ACa (...),

uchyla zaskarżone postanowienie.

Uzasadnienie

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Apelacyjny odrzucił skargę kasacyjną powódki M. K. jako niedopuszczalną, uznając że wartość przedmiotu zaskarżenia nie przekracza wysokości ustalonej w art. 398² § 1 k.p.c. Zdaniem Sądu określając zakres zaskarżenia powódka ograniczyła się wyłącznie do rozstrzygnięcia Sądu Apelacyjnego w przedmiocie apelacji pozwanego poprzez uwzględnienie jego wniosku apelacyjnego o obniżenie przyznanej powódce kwoty odszkodowania. Ponadto stwierdzono, że wniesiona skarga nie spełnia wymagania wskazania okoliczności uzasadniających przyjęcie jej do rozpoznania.

W zażaleniu skarżąca wносиła o uchylenie zaskarżonego postanowienia. Twierdziła, że nieprecyzyjne określenie wartości przedmiotu sporu zawarte w punkcie I skargi kasacyjnej nie powinno stanowić podstawy do odrzucenia skargi, zaś z

uzasadnienia wynika, iż intencją skarżącej było nie tylko zakwestionowanie obniżenia stosownego odszkodowania, ale również nieprzyznanie przez Sąd odszkodowania w wysokości określonej w pozwie i apelacji przed Sądem pierwszej i drugiej instancji. Odnośnie do braku uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania podnosiła, że uzasadnienie tej przesłanki może nastąpić w dowolnym miejscu skargi kasacyjnej, wskazując, że w uzasadnieniu podstaw skargi kasacyjnej szczegółowo przedstawiono, dlaczego skarga jest oczywiście uzasadniona.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W wyroku z dnia 1 lipca 2008 r. SK 40/07 (Dz. U z dnia 8 lipca 2008, Nr 120, poz. 779). Trybunał Konstytucyjny uznał, że art. 398⁶ § 2 i 3 w zw. z art. 398⁴ § pkt 3 k.p.c. w zakresie, w jakim przewiduje odrzucenie - bez wezwania do usunięcia braków - skargi kasacyjnej niespełniającej wymagań określonych w art. 398⁴ § 1 pkt 3 k.p.c., jest niezgodny z art. 45 ust. 1 w zw. z art. 31 ust. 3 i art. 2 Konstytucji. Trybunał nie określił daty wejścia w życie tego wyroku, co oznacza, że z datą publikacji tego orzeczenia (art. 190 ust. 3 Konstytucji) nie jest możliwe odrzucenie a *limine* skargi kasacyjnej z powodu braku samego wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania lub braku uzasadnienia tego wniosku. Ten nowy stan prawny, ukształtowany orzeczeniem Trybunału, obowiązany jest uwzględnić w postępowaniu zażaleniowym Sąd Najwyższy. W postępowaniu tym bowiem – w odróżnieniu od postępowania kasacyjnego - bierze się za podstawę rozstrzygnięcia stan rzeczy istniejący w chwili orzekania (art. 398²¹ w zw. z art. 391 § 1, w zw. z art. 316 § 1 i w zw. z art. 361 k.p.c.). Przez „stan rzeczy” należy zaś rozumieć m. in. aktualny (obowiązujący w dacie orzekania) stan prawny. Skoro zaś w aktualnym stanie prawnym nie jest możliwe odrzucenie skargi kasacyjnej, bez wzywania do usunięcia jej braku polegającego na niezamieszczeniu w skardze wniosku o jej przyjęcie do rozpoznania lub uzasadnienia tego wniosku, to zaskarżone postanowienie, wydane w poprzednim stanie prawnym i wychodzące z odmiennych założeń, nie może się ostać.

W powołanym wyroku Trybunał Konstytucyjny, podkreślając konieczność egzekwowania przewidzianych w ustawie dla skargi kasacyjnej wymogów formalnych, zwrócił uwagę na to, że przesadny rygoryzm w tym względzie jest nieuzasadniony. Takie podejście należy zastosować do kwestii badania w niniejszej sprawie zakresu zaskarżenia wyroku Sądu Odwoławczego skargą kasacyjną. Sformułowanie tego zakresu jest niejednoznaczne. Z jednej strony można uznać za tym Sądem, że rzeczywiście wartość przedmiotu zaskarżenia wynosi 33.000 zł., a zatem poniżej progu przewidzianego w art. 398 § 1 k.p.c., decydującego o dopuszczalności skargi

kasacyjnej. Z drugiej jednak, skarżący wyraźnie określił kwotę zaskarżenia na 153.000 zł. i uiścił od niej opłatę, co mogłoby wskazywać na szerszy zakres zaskarżenia. Tę rozbieżność należałoby zatem też wyjaśnić, przed podejmowaniem decyzji o odrzuceniu skargi.

Z tych względów zaskarżone postanowienie podlegało uchyleniu (art. 394 § 3 w zw. z art. 398²¹ i w zw. z art. 398¹⁵ zdanie pierwsze k.p.c.).